

รายงานการวิจัย

กลยุทธ์การบริหารสู่ความเป็นเลิศในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา
กลุ่มอำเภอลำสนธิสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2
Management Strategies toward Excellence in Opportunity Expansion School,
Lamsonti District Group under Lop Buri Primary Educational Service
Area Office 2

ธีรภัทร์ พัทยา¹

สมลักษณ์ พรหมมีเนตร²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับการดำเนินงานตามกลยุทธ์การบริหารเพื่อความเป็นเลิศในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในกลุ่มอำเภอลำสนธิ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2) เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการดำเนินงานตามกลยุทธ์การบริหารโรงเรียนสู่ความเป็นเลิศในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาอำเภอลำสนธิสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 จำแนกตามตำแหน่งและขนาดสถานศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นผู้บริหารและครูผู้สอน ปีการศึกษา 2558 จำนวน 103 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางเจจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan) เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามตามแบบมาตราส่วนประมาณค่า

(Rating Scale) ตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert) มีค่าความตรงเชิงเนื้อหา (IOC) = 0.67 – 1.00 และมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.76 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าความถี่ ร้อยละ และค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการทดสอบที (T-Test แบบ Independent Samples) ผลการศึกษาพบว่า

1.) การดำเนินงานตามกลยุทธ์การบริหารสู่ความเป็นเลิศในโรงเรียนขยายโอกาสกลุ่มโรงเรียนอำเภอลำสนธิสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรีเขต 2 โดยภาพรวมมีการดำเนินงานอยู่ในระดับ มาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่ามีระดับการดำเนินงานในระดับ มาก ทุกด้าน ด้านที่มีระดับการดำเนินงานสูงสุดคือ ด้านการให้ความสำคัญด้านงานวิชาการ และด้านที่มีระดับการดำเนินงานต่ำสุดคือด้านความคาดหวังและการปฏิบัติงานของครู

¹นักศึกษาลัทธิศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิตสาขาวิชาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยนครราชสีมา

²คณะศึกษาศาสตร์และศิลปศาสตร์ วิทยาลัยนครราชสีมา อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์

2.) ผู้บริหารและครูผู้สอนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานตามกลยุทธ์การบริหารสู่ความเป็นเลิศในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในกลุ่มอำเภอลำสนธิ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 โดยภาพรวม และการดำเนินงานด้านการบริหารจัดการด้านหลักสูตร ด้านประสิทธิภาพของผู้บริหาร มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่น ๆ มีการดำเนินงานไม่แตกต่างกัน

3.) ผู้บริหารและครูผู้สอนที่ปฏิบัติหน้าที่ในสถานศึกษาที่มีขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานตามกลยุทธ์การบริหารสู่ความเป็นเลิศในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษากลุ่มอำเภอลำสนธิ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายได้พบว่า ด้านการบริหารจัดการด้านหลักสูตร และด้านประสิทธิภาพของผู้บริหาร มีการปฏิบัติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ : กลยุทธ์ , โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา

Abstract

This purpose of the research was to study the level of management strategies toward excellence in opportunity expansion school, Lamsonti district group under

LopBuri primary educational service area office 2 and compare the opinions toward management strategies toward excellence in opportunity expansion school, Lamsonti district group under LopBuri primary educational service area office 2, classified by the position and the size of educational institution. The sample was 103 the administrators and teachers in the academic year 2015 by Krejcie & Morgan 's method. The data was collected by questionnaires with 5 rating scales of Likert's method. The IOC was between 0.67- 1.00 and the reliability was 0.76. The data analysis was used frequency, percentage, mean, standard deviation, and t-test, F-test (One way ANOVA).

The result of the research revealed that,

1. Management strategies toward excellence in opportunity expansion school, Lamsonti district group under LopBuri primary educational service area office 2 as a whole was at the high level. When considering each aspect found that the highest management level was the importance of academic and the lowest management level was the expectation and teachers performance.

2. The administrators and teachers had the opinions about Management strategies toward excellence in opportunity

expansion school, Lamsonti district group under LopBuri primary educational service area office 2, the overall and the management in curriculum, the efficiency leader were statistically significant difference in.05. The other aspect was not different.

3.The administrators and teachers who taught in the different size of the educational institution had the opinions about management strategies toward excellence in opportunity expansion school, Lamsonti district group under LopBuri primary educational service area office 2,the overall was not different. When considering each aspect found that curriculum management and the efficiency leader were statistically significant difference at .05. The other aspect was not different.

Keywords : Strategies, Opportunity Expansion School

บทนำ

การศึกษาเป็นสิ่งสำคัญในการสร้างคนให้เป็นคนที่มีความสมบูรณ์พร้อมนอกจากความสมบูรณ์ทางร่างกายแล้ว ความสมบูรณ์ทางสติปัญญาก็เป็นสิ่งจำเป็น ทำให้คนเป็นคนที่มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น และเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้า เท่าทันกับนานาประเทศในโลกและการศึกษายังเป็นสิ่งที่สร้างค่านิยมที่ดี

งาม คุณธรรม จริยธรรม และพฤติกรรมที่พึงประสงค์ให้กับสังคม ทำให้สังคมสงบสุขเรียบร้อย แต่การศึกษาจะมีคุณภาพและมีประสิทธิผลเพียงใดนั้นย่อมต้องเกิดจากการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ ปัญหาการศึกษาของไทยในปัจจุบันเป็นปัญหาอันดับต้น ๆ ที่กระทรวงศึกษาธิการกำลังพยายามที่จะปรับปรุงคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาภายในประเทศไทย มีผลทำให้เกิดการปฏิรูปการศึกษาอันเป็นวาระสำคัญแห่งชาติ มีสาระสำคัญทั้งสิ้น 9 หมวด สำหรับหมวดที่ว่าด้วยการปฏิรูปการเรียนรู้คือ หมวด 4 แนวการจัดการศึกษา ซึ่งถือว่าเป็นหัวใจสำคัญของการปฏิรูปการศึกษาของชาติไทยในครั้งนี้ (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ, 2542: หมวด 4)

การบริหารจัดการศึกษาของคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีการให้ความสำคัญถึงโอกาสในการเข้าถึงการศึกษาของผู้คนให้ครอบคลุมซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการปฏิรูปการศึกษาไทย โดยกำหนดเป็นกลยุทธ์ไว้ในนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2558 ในกลยุทธ์ที่ 2 คือขยายโอกาสเข้าถึงบริการการศึกษาขั้นพื้นฐานให้ทั่วถึงครอบคลุมผู้เรียนให้ได้รับโอกาสในการพัฒนาเต็มตามศักยภาพและมีคุณภาพ การขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐานนับเป็นสิ่งสำคัญที่ช่วยพัฒนาคุณภาพชีวิตเพราะเป็นการจัดการศึกษาเพื่อยกระดับการศึกษาของประชาชนทั่วประเทศให้ได้รับการศึกษาสูงขึ้น เพื่อให้ทันกับการปรับตัวต่อภาวะการณ์

เปลี่ยนแปลงในด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง ที่เป็นไปอย่างรวดเร็ว และมีผลต่อการดำเนินชีวิตของคนไทยในปัจจุบัน (สำนักงานคณะกรรมการการประถม-ศึกษาแห่งชาติ ,2541: 4) ดังนั้นสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงได้มีการดำเนินการขยายโอกาสทางการศึกษาแก่ประชาชนทั่วประเทศ และให้การสนับสนุนทางด้านงบประมาณ ได้ดำเนินการเปิดสอนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนประถมศึกษาทั่วประเทศ ที่มีความพร้อมและอยู่ห่างไกลจากโรงเรียนที่เปิดสอนในระดับมัธยมศึกษา ปัจจุบัน ได้ดำเนินการเปิดโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐานกระจายไปตามต่างจังหวัดต่าง ๆ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรีเขต 2 เห็นความสำคัญในการขยายโอกาสทางการศึกษา ภาย จึงได้กำหนดกลยุทธ์ที่ 3 คือเพิ่มและกระจายโอกาสทางการศึกษาให้แก่ประชากรวัยเรียนทุกกลุ่ม ทุกคน อย่างทั่วถึงและเสมอภาค (แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2558 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรีเขต 2, : 38) เพื่อให้เด็กในวัยเรียนได้มีที่เข้าเรียนได้อย่างเพียงพอและได้มาตรฐาน

โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาภายในกลุ่มอำเภอลำสนธิจำเป็นต้องพัฒนาสถานศึกษา ให้มี ประสิทธิภาพ และประสิทธิผล ต้องมีการดำเนินการกลยุทธ์ในการบริหารโรงเรียนเพื่อนำพาโรงเรียนสู่ความเป็นเลิศ โดยผู้บริหารและครูจำเป็นต้องมีกระบวนการต่าง ๆ ในการจัดการที่ดีคือ มี

ความเข้าใจธรรมชาติในองค์กรของตนเอง มีการกำหนดเป้าประสงค์ที่ชัดเจนของหน่วยงาน ในทิศทางเดียวกันในการดำเนินงานตามกลยุทธ์ที่วางไว้ มีการคิดกลยุทธ์หรือการวางแผนกลยุทธ์เพื่อเลือกกลยุทธ์ที่เหมาะสมกับองค์กร และสุดท้ายคือการนำกลยุทธ์ไปใช้ ดังนั้นการจะนำพาสถานศึกษาให้มีความเป็นเลิศได้ผู้บริหารและครูผู้สอนต้องมีการดำเนินงานตามกลยุทธ์อย่างสม่ำเสมอและดำเนินงานไปในทิศทางเดียวกันจึงสามารถนำพาสถานศึกษาไปสู่ความเป็นเลิศได้ ดังที่พิบูล ทีปะपाल (2546: 10) กล่าวว่า การจัดการเชิงกลยุทธ์ เป็นการกำหนดแนวทางหรือวิถีทางในการดำเนินงานขององค์กร เพื่อให้งานบรรลุผลตามเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ซึ่งการกำหนดแนวทางหรือทิศทางในการดำเนินงานนั้น ผู้บริหารจำเป็นจะต้องทำการวิเคราะห์และประเมินปัจจัยต่าง ๆ ที่เกิดจากสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกองค์กร เพื่อจัดทำแผนงานดำเนินงานที่เหมาะสมที่สุด เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่วางไว้ อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรีเขต 2 ยังไม่มีข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานตามกลยุทธ์การบริหารสู่ความเป็นเลิศ ภายในโรงเรียนขยายโอกาสกลุ่มอำเภอลำสนธิผู้วิจัยจึงได้ให้ความสนใจในการศึกษากลยุทธ์การบริหารสู่ความเป็นเลิศในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษากลุ่มโรงเรียนอำเภอลำสนธิ เพื่อทราบถึงระดับการดำเนินงานตามกลยุทธ์และความแตกต่างในการดำเนินงานตามกลยุทธ์การ

บริหาร เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรีเขต 2 ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการดำเนินงานตามกลยุทธ์การบริหารสู่ความเป็นเลิศในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษากลุ่มอำเภอลำสนธิ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2

2. เพื่อเปรียบเทียบการดำเนินงานตามกลยุทธ์การบริหารสู่ความเป็นเลิศในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษากลุ่มอำเภอลำสนธิ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรีเขต 2 ตามความคิดเห็นของบุคลากรในสถานศึกษาจำแนกตามตำแหน่ง และขนาดของสถานศึกษา

ขอบเขตของปัญหา

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ โดยมุ่งศึกษากลยุทธ์เพื่อความเป็นเลิศในการบริหารงานโรงเรียนขยายโอกาสในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 กลยุทธ์การบริหารโรงเรียนเพื่อความเป็นเลิศใช้แนวคิดและทฤษฎีของ Ubben and Hughes (1987: 96) โดยมีตัวชี้วัดการประเมินผลสำเร็จ 7 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารเวลาและให้เวลาในการทำงาน ด้านบรรยากาศภายในโรงเรียน ด้านการให้ความสำคัญในการบริหารงานวิชาการ ด้านความคาดหวังและการปฏิบัติงานของครู ด้านการบริหารจัดการด้านหลักสูตร ด้าน

ประสิทธิภาพของผู้นำ และด้านการประเมินและการติดตามความก้าวหน้าของนักเรียน

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากร คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู โรงเรียนที่เป็นโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในกลุ่มอำเภอลำสนธิ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 จำนวน 8 โรงเรียนจำนวนประชากรทั้งหมด 140 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู ในโรงเรียนที่เป็นโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในกลุ่มอำเภอลำสนธิ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 จำนวน 103 คนกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตาราง เครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1990 : 607-610) และได้โดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling)

3. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้มี 103 ชุด ได้แก่

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการดำเนินงานตามกลยุทธ์การบริหารสู่ความเป็นเลิศในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษากลุ่มอำเภอลำสนธิ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรีเขต 2 มี 7 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการบริหารเวลาและให้เวลาในการทำงาน 2) ด้านบรรยากาศภายในโรงเรียน 3) ด้านการให้ความสำคัญในการบริหารงานวิชาการ 4) ด้านความคาดหวังและการ

ปฏิบัติงานของครู 5) ด้านการบริหารจัดการ
ด้านหลักสูตร 6) ด้านประสิทธิภาพของผู้นำ
และ 7) ด้านการประเมินและการติดตาม
ความก้าวหน้าของนักเรียน

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล เก็บ
รวบรวมข้อมูลในการวิจัยจากกลุ่มตัวอย่าง
โดยส่งแบบสอบถามพร้อมหนังสือขอความ
อนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการ
วิจัยจากวิทยาลัยนครราชสีมาไปยังโรงเรียนที่
เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 103 ชุด และเก็บ
รวบรวมข้อมูลด้วยตนเองได้รับแบบสอบถาม
กลับคืนมาจำนวน 95 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 93

5. การวิเคราะห์ข้อมูลด้วย
โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ โดยนำข้อมูลจาก
แบบสอบถาม เกี่ยวกับระดับการศึกษา และ
ขนาดสถานศึกษาของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบ
แบบสอบถาม โดยหาความถี่ (Frequency) หา
ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
(S.D.) วิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ย
จำแนกตามตำแหน่งของบุคลากร และจำแนก
ตามขนาดสถานศึกษา โดยใช้สถิติทดสอบ t-
test (Independent Samples t-test)

สรุปผลการวิจัย

1. สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม
ส่วนใหญ่ มีตำแหน่งเป็น ครูผู้สอน และ เป็น
บุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่ในสถานศึกษาขนาด
กลาง เป็นส่วนใหญ่

2. ระดับการดำเนินงานตามกลยุทธ์การ
บริหารสู่ความเป็นเลิศในโรงเรียนขยาย
โอกาสทางการศึกษากลุ่มอำเภอลำสนธิ สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

ลพบุรี เขต 2 โดยภาพรวมมีระดับการ
ดำเนินงานในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน
พบว่า มีระดับการดำเนินงานในระดับมากทุก
ด้าน ด้านที่มีระดับการดำเนินงานสูงสุดคือ
ด้านการให้ความสำคัญในการบริหารงาน
วิชาการรองลงมาคือ ด้านการประเมินและ
การติดตามความก้าวหน้าของนักเรียน และ
ด้านด้านการบริหารจัดการด้านหลักสูตร
ตามลำดับ ส่วนด้านที่มีระดับการดำเนินงาน
ต่ำที่สุดคือด้านความคาดหวังและการ
ปฏิบัติงานของครู

อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

อภิปรายผล

1. ระดับการดำเนินงานตามกลยุทธ์การ
บริหารสู่ความเป็นเลิศในโรงเรียนขยายโอกาส
ทางการศึกษากลุ่มอำเภอลำสนธิ สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
ลพบุรี เขต 2 โดยภาพรวมมีระดับการ
ดำเนินงานตามกลยุทธ์การบริหารสู่ความเป็น
เลิศฯ อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องมาจากผู้บริหาร
โรงเรียนและครูเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการ
บริหารงานและหน้าที่ต่างๆภายในสถานศึกษา
มีความตระหนักถึงแนวโน้มของการศึกษาใน
ปัจจุบันที่ต้องพัฒนาคุณภาพจัดการศึกษาให้มี
ความก้าวหน้า ให้มีความพร้อมในทุก ด้าน ซึ่ง
จะก่อให้เกิดประโยชน์กับนักเรียนเป็นที่สุด ซึ่ง
สถานศึกษามีการดำเนินกิจกรรมต่างๆ เพื่อ
ให้เกิดผลผลิตที่มีคุณภาพภายใต้มาตรฐานเดียวกัน
ทั้งประเทศ โดยมีการวางแผนกลยุทธ์ และ
จัดทำโครงการต่างๆเพื่อให้สนองต่อกลยุทธ์ที่
วางไว้ โดยมีการวางกลยุทธ์ที่ให้ความสำคัญกับ

ด้านต่าง ๆ ดังต่อไปนี้ ด้านการบริหารเวลาและการใช้เวลาในการทำงาน ด้านบรรยากาศภายในโรงเรียน ด้านการให้ความสำคัญด้านวิชาการ ด้านความคาดหวังและการปฏิบัติงานของครู ด้านการบริหารจัดการด้านหลักสูตร ด้านประสิทธิภาพของผู้นำและด้านการประเมินติดตามความก้าวหน้าของนักเรียน โดยมีการวางแผนการทำงานและทำความเข้าใจกับบุคลากรภายในสถานศึกษาเพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจสามารถปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมายอย่างเหมาะสม ด้วยความพึงพอใจ จึงทำให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการพัฒนาสถานศึกษา ผู้บริหารและครูได้เห็นความสำคัญของกลยุทธ์บริหารเพื่อความเป็นเลิศจะช่วยให้องค์กรสามารถพัฒนาตนเองได้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นในอนาคต ผู้บริหารและครูผู้สอนในกลุ่มโรงเรียนอำเภอลำสนธิสามารถปรับวิธีการบริหารและวิธีการเรียนการสอนให้ทันต่อสถานการณ์และกำหนดทิศทางการพัฒนาได้อย่างชัดเจนบรรลุผลตามเป้าหมายที่กำหนด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพิมลพรรณ คูษิยามิ(2550) พบว่า การบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนภายในกลุ่มโรงเรียนอำเภอลำสนธิได้มีการปฏิบัติตามกลยุทธ์การบริหารเพื่อความเป็นเลิศ

เมื่อพิจารณาตามด้านแล้วพบว่า ด้านที่มีการปฏิบัติสูงสุดคือด้านการให้ความสำคัญด้านวิชาการอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องมาจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรีเขต 2 ต้องการยกระดับคุณภาพ

การศึกษาสู่ความเป็นเลิศ ดังนั้นทางโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษากลุ่มอำเภอลำสนธิจึงได้มีการกำหนดกลยุทธ์ เพื่อให้ผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนมีการยกระดับขึ้น ดังนั้นการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษากลุ่มอำเภอลำสนธิจึงให้ความสำคัญกับงานวิชาการ โดยผู้บริหารและครูพัฒนางานวิชาการอย่างจริงจัง และวางแผนการบริหารงานวิชาการเป็นอย่างดี โดยมีการดำเนินงานตามกลยุทธ์ที่บุคลากรในสถานศึกษามีส่วนร่วมในการบริหารงานก่อให้เกิดความร่วมมือกันในการปฏิบัติงานทั้งในด้านผู้บริหารและครูผู้สอนให้ความสำคัญกับหลักสูตรและการนำไปใช้ให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชนและสังคม ด้านมีการติดตามและประเมินผลการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอน ด้านมีการกำหนดเกณฑ์การประเมินเป้าหมายความสำเร็จของสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาและตัวชี้วัดของสถานศึกษาและสำนักงานรับรองมาตรฐานสถานศึกษาและประเมินสถานศึกษา จึงทำให้การดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของวิระ สุบัติคำ (2552 : 165) พบว่า สภาพการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานช่วงชั้นที่ 1-2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 รวมทุกด้านอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับกุลฑริ พิภูลเกษม (2551 : 105-112) พบว่า การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ระดับมาก

2. ผลการเปรียบเทียบการดำเนินงานตามกลยุทธ์การบริหารสู่ความเป็นเลิศในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษากลุ่มอำเภอลำสนธิสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 จำแนกตำแหน่งพบว่าโดยภาพรวมมีการดำเนินงานที่แตกต่างกัน และเมื่อ พิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีการดำเนินงาน แตกต่างกันนั้น ได้แก่ ด้านการบริหารเวลาและให้เวลาในการทำงาน ด้านการให้ความสำคัญในการบริหารวิชาการ ด้านบริหารจัดการด้านหลักสูตร ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากตำแหน่งที่แตกต่างกัน รูปแบบความรับผิดชอบในการดำเนินงานย่อมแตกต่างกันออกไป ผู้บริหารสถานศึกษาดำเนินงานทางด้านการบริหารงาน ส่วนครูดำเนินงานทางด้านการปฏิบัติการ ดังนั้นจำเป็นที่จะต้องมีการทบทวนในการบริหารงานที่จะนำมาใช้ในการดำเนินการที่แตกต่างกันออกไป การปฏิบัติตามกลยุทธ์จึงแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของประพันธ์ บรรยงค์ (2552) พบว่า การเปรียบเทียบปัญหาการวางแผนกลยุทธ์ในสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน แตกต่างกัน ดังนั้นผู้บริหารและครูภายในกลุ่ม โรงเรียนอำเภอลำสนธิจำเป็นต้องมีการวิเคราะห์กลยุทธ์ร่วมกัน พร้อมจัดทำรายละเอียดให้เป็นแผนปฏิบัติการ เพื่อการนำไปปฏิบัติอย่างเป็นขั้นตอนตามกลยุทธ์ที่ได้วางไว้สำหรับไว้เป็นแนวทางการปฏิบัติร่วมกัน ซึ่งสอดคล้องกับวัฒนา พัฒนพงษ์ (2546) ได้กล่าวว่า กลยุทธ์ คือ เข็มทิศที่ช่วยบอกทิศทางที่ถูกต้องให้หน่วยงานหรือองค์กร ส่วนแผนปฏิบัติการคือพาหนะที่จะ

นำองค์กรไปสู่จุดหมายและสอดคล้องกับ ชงชัย สันติวงษ์ (2544) ได้กล่าวว่า การปฏิบัติตามกลยุทธ์ นับว่ามีความสำคัญโดยตรงต่อความสำเร็จของกลยุทธ์ ทั้งนี้เพราะกลยุทธ์ที่ดีนั้นจะบรรลุผลสำเร็จได้ย่อมต้องสามารถได้รับการปฏิบัติที่ลุล่วงไปได้สำเร็จ

3. ผลการเปรียบเทียบการดำเนินงานตามกลยุทธ์การบริหารสู่ความเป็นเลิศในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษากลุ่มอำเภอลำสนธิสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา พบว่า โดยภาพรวมการดำเนินงานตามกลยุทธ์การบริหารเพื่อความเป็นเลิศฯ ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะบุคลากรในสถานศึกษาขนาดกลาง ขนาดใหญ่ ได้รับการพัฒนา การอบรมให้ความรู้แก่ บุคลากรในการวางแผนกลยุทธ์ไปในทิศทางเดียวกัน โดยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 วางกรอบแนวทางในการจัดทำแผนกลยุทธ์ประจำปีของภาพรวม ระดับเขตพื้นที่ไว้อย่างชัดเจน ทำให้สถานศึกษา ขนาดกลาง ขนาดใหญ่ ที่มีบุคลากรไม่เท่ากันก็สามารถวางแผนกลยุทธ์ของสถานศึกษาไปในทิศทางเดียวกันได้อีกทั้งโรงเรียนภายในกลุ่มอำเภอลำสนธิมีการวางแผนกลยุทธ์ครอบคลุมในเรื่องการกำหนดปรัชญา วิสัยทัศน์ พันธกิจ นโยบาย การวิเคราะห์สิ่งแวดล้อมภายนอกและภายใน กำหนดวัตถุประสงค์ ยุทธศาสตร์และการกำหนดแผนปฏิบัติการจึงทำให้โรงเรียนภายในกลุ่มลำสนธิมีทิศทางเป้าหมายในการปฏิบัติตามกลยุทธ์ตามทางเดียวกัน ซึ่งสอดคล้องกับ

งานวิจัยของบัญญัติ จรัสเผ่า (2549) พบว่า การวางแผนกลยุทธ์เพื่อพัฒนาการบริหารการศึกษาของโรงเรียนตามความคิดเห็นของครูและผู้อำนวยการ โรงเรียนที่ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนที่มีขนาดแตกต่างกันมีความเห็นไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับ ศิริพล ศิริทรัพย์ (2554) ที่กล่าวว่าการวางแผนกลยุทธ์เป็นการกำหนดสิ่งที่ต้องการให้เกิดขึ้นในอนาคตอย่างมีเหตุผลก่อให้เกิดความเข้าใจในการปฏิบัติตามกลยุทธ์ไปในทางเดียวกัน

สำหรับการพิจารณารายด้านผลการเปรียบเทียบการดำเนินงานตามกลยุทธ์การบริหารเพื่อความเป็นเลิศฯ พบว่า มีด้านที่มีการดำเนินงานแตกต่างกัน ได้แก่ด้านความคาดหวัง การปฏิบัติงานของครูและ ด้านประสิทธิภาพของผู้นำ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะขนาดของสถานศึกษาส่งผลต่อปริมาณงานและปริมาณของบุคลากรในการดำเนินงานและความยุ่งยากซับซ้อนในการบริหารงานที่แตกต่างกันออกไป ดังนั้นจึงทำให้มุมมองและการปฏิบัติตามกลยุทธ์บริหารเพื่อความเป็นเลิศฯ ในของด้านความคาดหวังด้านความคาดหวังการปฏิบัติงานของครูและ ด้านประสิทธิภาพของผู้นำ แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1.1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาลพบุรีเขต 2 ควรส่งเสริมด้านความรู้ให้กับครูผู้สอน โดยเขตพื้นที่การศึกษาควรทำการสำรวจความต้องการในการอบรมพัฒนาความรู้ในด้านที่ครูผู้สอนต้องการ เพื่อให้ครูผู้สอนนำความรู้ไปใช้ได้ตรงตามงานที่จะ

ปฏิบัติและป้องกันการเสียเวลาจากการเข้าอบรมซ้ำในเรื่องเดิมที่ได้รับการอบรมมาแล้ว

1.2 ผู้บริหารและครูในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษากลุ่มอำเภอลำสนธิ ควรให้ความสำคัญต่อการบริหารเวลาและใช้เวลาในการทำงาน ผู้บริหารและครูผู้สอนควรมีการประชุมเตรียมการก่อนลงมือปฏิบัติงาน เพื่อให้การทำงานมีการแบ่งความรับผิดชอบ ทำให้สะดวก รวดเร็ว เป็นระบบในการทำงาน มีตารางงานและหน้าที่รับผิดชอบงานอย่างชัดเจน เพื่อให้ผู้บริหารและครูผู้สอนมีการปฏิบัติงานไปในทิศทางเดียวกัน

1.3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาลพบุรีเขต 2 ควรส่งเสริมให้ผู้บริหารและครูผู้สอน มีความรู้ความเข้าใจในด้านการให้ความสำคัญด้านวิชาการ โดยการจัดอบรมด้านการวางแผนพัฒนาวิชาการอย่างเป็นระบบ เพื่อให้ผู้บริหารและครูผู้สอนมีการจัดสรรเวลาให้กับงานวิชาการและมีความรู้ความเข้าใจตรงกันในการปฏิบัติงานวิชาการ นอกจากนี้ทางเขตพื้นที่การศึกษาควรจัดศึกษานิเทศก์ลงพื้นที่เพื่อการนิเทศติดตามการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอน และประเมินงานวิชาการอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง อย่างสม่ำเสมอ

1.4 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาลพบุรีเขต 2 ควรส่งเสริมให้ผู้บริหารและครูผู้สอน มีความรู้ความเข้าใจในด้านการให้ความสำคัญด้านวิชาการ โดยการจัดอบรมด้านการวางแผนพัฒนาวิชาการอย่างเป็นระบบ เพื่อให้ผู้บริหารและครูผู้สอนมีการจัดสรรเวลาให้กับงานวิชาการและมีความรู้

ความเข้าใจตรงกันในการปฏิบัติงานวิชาการ นอกจากนี้ทางเขตพื้นที่การศึกษาควรจัดศึกษานิเทศก์ลงพื้นที่เพื่อการนิเทศติดตามการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอน และประเมินงานวิชาการอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง อย่างสม่ำเสมอ

1.5 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาลพบุรีเขต 2 ควรจัดการอบรมให้แก่ผู้บริหารและครูผู้สอนให้มีความรู้ความเข้าใจในหลักสูตรและวิธีการใช้หลักสูตรให้ได้ผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมาย เพื่อให้ผู้บริหารและครูผู้สอนมีความเข้าใจตรงกันในการปฏิบัติงานด้านบริหารจัดการหลักสูตร

1.6 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาลพบุรีเขต 2 ควรจัดการสัมมนาในเรื่องประสิทธิภาพของผู้นำ ให้กับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษากลุ่มอำเภอลำสนธิโดยให้ผู้บริหารและครูผู้สอนเข้าร่วมด้วยกัน นอกจากนี้เป็นการเพิ่มความรู้ให้ผู้บริหารมีเทคนิค วิธีการบริหารที่หลากหลายแล้ว ยังทำให้ครูผู้สอนได้รับทราบถึงปัญหาและข้อจำกัดที่ผู้บริหาร

ต้องพบเจอในการบริหารสถานศึกษา ทั้งในสถานศึกษาขนาดกลาง และสถานศึกษาขนาดใหญ่ เพื่อให้ผู้บริหารและครูผู้สอนเกิดความเข้าใจกัน และร่วมกันปฏิบัติงานไปในทิศทางเดียวกัน

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาการวิจัยกลยุทธ์การบริหารสู่ความเป็นเลิศในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอื่น ๆ เพื่อให้ทราบถึงระดับการดำเนินงานตามกลยุทธ์การบริหารสู่ความเป็นเลิศของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานั้น ๆ

2.2 ควรศึกษาการเปรียบเทียบกลยุทธ์การบริหารสู่ความเป็นเลิศในสถานศึกษาของรัฐบาลและสถานศึกษาเอกชน เพื่อให้ทราบถึงความแตกต่างในการดำเนินงานตามกลยุทธ์การบริหารสู่ความเป็นเลิศ

2.3 ควรมีการศึกษาการวิจัยกลยุทธ์การบริหารสู่ความเป็นเลิศในตัวแปรอื่น เช่น วิทยฐานะที่แตกต่างกัน ประสิทธิภาพการทำงานที่แตกต่างกัน เพศที่แตกต่างกัน เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2542). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพ.ศ. 2542. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว
- กฤษณี พิกุลแกม. (2551). การบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 2. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (ศษ.ม.) สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยศิลปากร
- บัญญัติ จรัสแผ้ว. (2549). สภาพและปัญหาการวางแผนกลยุทธ์เพื่อพัฒนาการบริหารการศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาภาพลันธุ์ เขต 3. วิทยานิพนธ์ปริญญา (การบริหารการศึกษา). บัณฑิตวิทยาลัย : สถาบันราชภัฏกาฬสินธุ์.

- ประพันธ์ บรรยงค์. (2552). การวางแผนกลยุทธ์ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4. วิทยานิพนธ์ปริญญา (การบริหารการศึกษา) บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยอีสาน
- พิบูล ทีปะปาล. (2546). การจัดการเชิงกลยุทธ์. กรุงเทพมหานคร : อมรการพิมพ์.
- พิมลพรรณ ดุ้ยยามิ. (2550). การบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชน. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา) : มหาวิทยาลัยศิลปากร
- วีระ สุกดีคำ. (2552). สภาพการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ช่วงชั้นที่ 1-2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2. วิทยานิพนธ์ (ค.ม.) : มหาวิทยาลัยราชภัฏวารคาม.
- ศิริพล ศิริทรัพย์. (2554). การบริหารมุ่งผลสัมฤทธิ์. (ออนไลน์) แหล่งที่มา : <http://www.logist.rtaf.mi.th/mangement.html>
- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2541). **มาตรฐานโรงเรียนสังกัดคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ.** กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา.